

Kázeň z ev. Služieb Božích, Deviatnik (**Záver Národného týždňa manželstva**), Bratislava (NK), 16. 2. 2025, 18.00, ES 346, 556, 410, A 63, Žalm 128, téma: **Partneri, pomoc a dar od Boha**

1. Mojžišova 2, 18 - 25: „¹⁸ Potom riekol Hospodin Boh: Nie je dobré človeku byť osamote. Dám mu pomoc, ktorá mu bude roveň. ¹⁹ Vtedy Hospodin Boh utvoril zo zeme všetku poľnú zver i všetko nebeské vtáctvo a priviedol ich k človeku, aby videl, ako ich nazve; každý živý tvor sa mal volať tak, ako ho nazve človek. ²⁰ A človek pomenoval všetok dobytok, nebeské vtáctvo i všetku poľnú zver. Ale pre človeka nenašiel pomoc, ktorá by mu bola roveň. ²¹ Vtedy Hospodin Boh dopustil na človeka tvrdý spánok; keď zaspal, vyňal mu jedno rebro a jeho miesto uzavrel mäsom. ²² Z rebra, ktoré Hospodin Boh vyňal človeku, utvoril ženu a priviedol ju k človeku. ²³ Nato povedal človek: Toto je už kosť z mojich kostí a telo z môjho tela. Bude sa volať mužena, lebo je z muža vzatá. ²⁴ Preto muž opustí svojho otca i svoju matku a prilne k svojej žene a budú jedným telom. ²⁵ Obaja však boli nahí, človek i jeho žena, ale nehanbili sa.“

Milí bratia a milé sestry!

Končí sa tohtoročný Národný týždeň manželstva – iniciatíva, ktorej cieľom je propagovať a **podporiť manželstvo ako vzácnu hodnotu pre súčasného človeka.**

Manželstvo je staré ako ľudstvo. Boh stvoril človeka na svoj (Boží) obraz; ako muža a ženu. Požehnal ich a riekol im: *Plodte a množte sa a naplňte zem; podmaňte si ju.* (por. 1 M 1, 27 – 28a). Manželstvo muža a ženy má Božie požehnanie. Napriek tomu mnohí ľudia považujú

manželstvo za prekonané a biblické správy o Božom ustanovení manželstva len za mýtus.

Je fakt, že pri stvorení prvých ľudí Bohom a pri tom, keď Pán Boh ustanovil manželstvo sme neboli, ale **že sa to stalo, je isté, pretože sám Pán Ježiš sa neskôr na túto udalosť odvolával.** Nič v Biblii nenaznačuje, že by to bola iba rozprávka, len mýtus. **Ako sa to stalo, zostáva v niektorých ohľadoch záhadou.** Nie je však dôležité, aby sme si to predstavovali. **Božie slovo nám totiž udalosti na začiatku sveta neodhaľuje preto, aby rozšírilo naše vedecké a historické poznatky, ale aby nás upozornilo na veci dôležité pre náš život.**

Ktoré sú tie dôležité veci? Ponajprv to, čo zaznieva v Božom výroku: „**Nie je dobré človeku byť osamote. Dám mu pomoc, ktorá mu bude roveň.**“ Túto vetu môžeme čítať ako nadpis toho, čo bude nasledovať.

Samota sa netýka všeobecnej osamelosti, ale toho, že **človek potrebuje takú pomoc, ktorá s ním bude na jednej úrovni.** Pred stvorením Evy nebol Adam v rajskej záhrade sám. Bol s ním Pán Boh, rozprával sa s ním. Adama obklopovalo aj mnoho zvierat. Postupne ich spoznáva a dáva im mená. Tým im vykazuje ich miesto, vnáša poriadok do chaosu. Zároveň vidí, že zvieratá i vtáci žijú v pároch, **no nie je tu nik, kto by sa jeho spýtal: Ako sa voláš? Ako sa**

máš? Nie je tu nik, kto by pochopil človekovu samotu.

Zaznie konštatovanie: „Ale (Boh) pre človeka nenašiel pomoc, ktorá by mu bola roveň“ – na jednej úrovni s ním. Akokoľvek úžasné sú zvieratá a láska k nim, predsa **žiadne zviera nemôže nahradiť ľudský náprotivok**. Platí to dnes rovnako ako v minulosti. Niektorí ľudia sú takí sklamaní zo svojich blížnych, že sa od nich stiahnu a radšej žijú iba v spoločnosti zvierat, no ľudský náprotivok je viac.

Nejde o to, že by Adamovi chýbal niekto, kto by mu „varil jedlo a žehlil košele“... Keby Adam od druhého čakal, že mu bude **iba pomáhať** ako podriadený sluha, v takomto vzťahu **by šťastie nekvitlo**. Keby mal po celý život toho druhého len **proti sebe**, zostali by obaja **nešťastní** – bez pomoci. Našťastie, **ľudskú samotu pochopil Pán Boh**. Videl, že nie je dobré byť človeku osamote. **Boh porozumel, že potrebujeme takú pomoc, ktorá bude s nami na jednej úrovni.**

Boh dal mužovi ženu a žene muža ako partnerov. Ako bytosť na jednej úrovni s tým druhým. Ako bytosť, bez ktorej by bol človek len akýsi polovičatý. Ide o **osobu, ktorá Adama dopĺňa ako náprotivok a tak mu pomáha byť plne človekom. Ide o vzájomnú lásku, o spoločné zvládanie každodenného**

života a v neposlednom rade o pokračovanie ľudského rodu – v súlade s Božím požehnaním: „Plodte a množte sa.“ (1M 1, 28) **„Celé ľudské spoločenstvo má svoje jadro a stred v spoločenstve muža a ženy“** (Claus Westermann). Preto Boh vraví: „**Dám mu pomoc, ktorá mu bude roveň.**“

V manželstve máme byť jeden druhému partnerom, pomocou, bytosťou na jednej úrovni s ním / s ňou.

Pán Boh dovolí, aby na Adama prišiel hlboký spánok. Tým dáva najavo, že **žena je výlučne Jeho – Božím stvoriteľským dielom, Božím darom mužovi**. Muž spí tvrdým spánkom, je pasívny. **Nemá si robiť nijaké zásluhy na tom, že po jeho boku je žena.** To odhaľuje **nezmyselnosť modernej rodovej teórie, podľa ktorej vraj len sociálne prostredie mení človeka na muža alebo ženu.** V skutočnosti **pohlavie je Božím stvoriteľským určením. Nikto nesmie manipulovať so Stvoriteľom a chcieť zmeniť svoje prirodzené pohlavie.**

Prečo však Boh použil na stvorenie Evy Adamovo rebro? **Rebrá sú kosti, ktoré sú najbližšie k srdcu.** Srdce sa vždy považovalo za centrum života človeka.

Starí rabíni vravievali: „**Pán Boh** nestvoril **ženu** z hlavy muža, aby sa nad neho nepovyšovala. Nestvoril ju ani z mužových nôh aby sa necítila podrobená, ponížená. – Ale **stvoril ju z mužovho rebra, aby si boli rovní; z priestoru blízko srdca, aby ju muž chránil.**“ Pán Boh ženu stvoril z rebra, lebo ako **úlohou rebra je byť oporou hrudníka, tak má byť žena oporou mužovi predovšetkým v napĺňaní Božej vôle, v pomáhaní sa rozhodovať podľa Božích prikázaní.**

Aj žena má vedieť, že **muž k nej patrí tak bytostne, ako neoddeliteľne patria k telu rebrá.**

V manželstve nás Boh daroval jedného druhému, aby sme si boli **partnermi, pomocou**, ale i **úlohou**, na ktorej máme vyrásť. – Naučiť sa, že **byť človekom značí byť v prvom rade blížnym svojej žene, svojmu mužovi.** Tým, kto dokáže milovať, pomáhať a potešovať, ale aj sám prijímať lásku, pomoc a útechu. Pán Boh stvoril ženu z **mužovho rebra**, ktoré vzal Adamovi z jednej jeho strany. Áno, **sami sme jednostranní.**

Muž dostal ženu ako dar. Podobne o žene Biblia hovorí, že muž tu už bol a žena ešte nie. To

značí, že **aj žena má svojho muža prijímať ako dar od Pána.**

Žena je úzko spätá s mužom, je mu veľmi podobná, a predsa nezávisle odlišná. Keď Adam po prvý raz vidí Evu, s radosťou a úžasom zvolá: „*To je iste kosť z mojich kostí a mäso z môjho tela!*“ A ako predtým vymýšľal mená pre označenie rôznych zvierat, teraz nachádza meno pre svoju partnerku: nazýva ju „*mužena*“, lebo je z muža vzatá. V hebrejčine je slovo pre „ženu“ (*iššá*) úzko späté so slovom pre „muža“ (*iš*). Mimochodom, prvá žena dostala svoje osobné meno „Eva“ (*tá, ktorá dáva život*) až neskôr. **Žena je Adamov užitočný doplnok, jeho pomocník k plnému ľudstvu. Jeho náprotivok, ktorý ukončí jeho osamelosť a pomôže mu dosiahnuť skutočné rovnocenné spoločenstvo.**

Partner, pomoc a dar od Boha - tak nás Biblia učí vnímať nášho manžela, manželku.

Napokon sa k slovu opäť dostáva Pán Boh. Prvému ľudskému páru dáva poriadok pre spoločenstvo v súlade so stvorením. Hovorí: „*Preto muž opustí svojho otca i svoju matku a prilhne k svojej žene a budú jedným telom.*“ Tak ako boli obaja stvorení z jedného organizmu, v manželskom zväzku sa opäť spájajú, aby sa stali

jedným telom, a tak môžu splodiť nového človeka, ktorý spája genetickú výbavu oboch rodičov do jedného organizmu. **Manželstvo sa tak stáva jadrom rodiny a rodina jadrom ľudskej spoločnosti.**

Z toho vyplýva, že **partnerstvo muža a ženy je niečo verejné. Ak chcú muž a žena žiť spolu ako pár, nie je to len ich súkromná záležitosť, ale mali by to verejne deklarovať. Toto sa nazýva „manželstvo“** - akokoľvek je organizované v rôznych obdobiach a v rôznych krajinách. Sám Boh o tom hovorí: „*Preto muž opustí svojho otca i svoju matku a prilne k svojej žene a budú jedným telom.*“ **Nezosobášený človek je súčasťou svojej pôvodnej rodiny, ale zosobášený človek zakladá novú rodinu.**

Slovo, ktoré z pôvodného hebrejského textu prekladáme: „*prilne*“, je možné preložiť aj ako „*prilepenie*“. Tým je jasne vyjadrené, že **manželský zväzok medzi mužom a ženou má byť trvalý a nemožno ho prerušiť bez ujmy.** Ježiš túto vetu svojho nebeského Otca vyložil takto: „*Čo teda Boh spojil, človek nerozlučuje*“ (Mt 19, 6). **Zväzok muža a ženy v manželstve** je taký dôležitý a posvätný, že by ho nikto nemal narušiť. Taký dôležitý a posvätný je v neposlednom rade preto, že **odráža niečo zo spojenia Boha s nami ľuďmi.**

V Starej aj Novej zmluve sa Božia láska k nám ľuďom opakovane prirovnáva k láske medzi mužom a ženou. Táto láska je mienená ako trvalá, lebo Boh je verný a neprestáva nás milovať, aj keď Ho sklameme. Nikde to nie je zjavnejšie, ako v Božom Synovi Ježišovi Kristovi, ktorý sa stal človekom a zmieril nás s Otcom. **Ako kedysi Boh stvoril Adamovi v Eve skutočný ľudský náprotivok, „pomocníka“, aby sa stal plne človekom, aj Boh si dal v Ježišovi ľudskú podobu, „pomocníka“, aby mal s nami spoločenstvo, aby nám vyšiel v ústrety a pomohol nám dosiahnuť večnú blaženosť.**

Boh povedal: „*Nie je dobre, byť človeku osamote.*“ A urobil dve veci, aby osamelosť napravil: **Najprv dal človeku stvorený náprotivok pre naplnený život na zemi a potom mu dal seba samého ako náprotivok pre požehnaný život vo večnosti. Chváľme Ho a ďakujme Mu za oboje! Amen.**

S použitím myšlienok M. Kriesera a J. B. Hroboňa: Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár

Modlitba: Dobrý Pane Bože! Ty darcom života. Ty si ustanovil a požehnal manželský stav. Najlepšie rozumieš nášmu životu i manželstvu.

Prosíme zachovaj medzi tými, ktorí žijú v manželstve úprimnú lásku, vernosť, posvätnú úctu a živú vieru. Chráň manželské zväzky pred všetkým zlom a neodnímaj manželom nič, čo

potrebujú pre časné dobro ani pre večný život.
Daj, aby si boli dobrými partnermi, vzájomnou
pomocou a vzácnym darom od Teba, Bože. Na
Tvoju slávu a česť, Pane a ďalším ľuďom na
požehnanie. Amen.